

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

RIZIKO ZNEUŽITÍ NESTÁTNÍCH NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ PRO ÚČELY FINANCOVÁNÍ TERORISMU ČI PRANÍ PENĚZ

veřejná verze

Úvod

Tento materiál vznikl v rámci činnosti pracovní skupiny k riziku zneužití nestátních neziskových organizací (dále jen NNO), koordinované Ministerstvem vnitra jako součást procesu Národního hodnocení rizik praní peněz a financování terorismu. Na jeho zpracování se podíleli zástupci Ministerstva spravedlnosti, Ministerstva financí, Ministerstva kultury, Ministerstva zahraničních věcí, Úřadu vlády, Finančního analytického úřadu, Policie ČR, Generálního finančního ředitelství a zpravodajských služeb.

Text také reaguje na hodnocení ČR v rámci 5. kola vzájemného hodnocení v oblasti prevence praní peněz a boje proti terorismu a výslednou zprávou, která identifikuje absenci vyhodnocení rizik v této oblasti jako jeden ze zjištěných nedostatků. Je tedy součástí plnění souvisejícího Akčního plánu, schváleného vládou ČR dne 8. července 2019 usnesením číslo 488 a přispívá k řádné implementaci doporučení č. 8 výboru FATF¹ v českých podmínkách.

Nestátní neziskové organizace jsou v souladu s vysvětlivkou k doporučení č. 8 výboru FATF vnímány podle funkční definice, tedy jako entita (která v českém prostředí bude zpravidla právnickou osobou), která vybírá či distribuuje prostředky pro charitativní, náboženské, kulturní, vzdělávací, společenské či jiné účely, nebo pro jinou činnost ve veřejném zájmu.

Nestátní neziskové organizace hrají v ČR významnou úlohu v mnoha oblastech, jako jsou budování občanské společnosti, poskytování humanitární a rozvojové pomoci, provozování sociálních služeb, rozvoj advokačních a zájmových činností, případně další obecně prospěšné činnosti.

Některé NNO nebo entity, které se za NNO vydávají, mohou být však zneužity ve schématech praní peněz (a zdrojové trestné činnosti) a/nebo k financování terorismu. Tyto případy nejsou v současnosti v ČR běžné, ale v případě jejich výskytu se může jednat o významné ohrožení vnitřní bezpečnosti ČR, a proto je nutné věnovat této oblasti adekvátní pozornost. Zejména, když ke zneužití NNO může dojít i bez vědomého zavinění jejich představitelů. Financování terorismu je v tomto textu vnímáno v širším smyslu tohoto výrazu, tedy včetně materiální i nemateriální podpory teroristických entit. Pokud jsou v textu uváděny „osoby“ bez dalšího, může se jednat jak o fyzické osoby, tak o právnické osoby.

Cílem tohoto materiálu je identifikace hrozeb, kterým mohou být české nebo v ČR působící NNO vystaveny, identifikovat zranitelnosti a umožnit tak zaměření kontrolních mechanismů na ty potenciálně nejrizikovější NNO a obecně podpořit efektivní aplikaci rizikově orientovaného dohledu vůči NNO. Dalším cílem tohoto materiálu je sloužit jako podklad pro zavádění dobré praxe mezi NNO a vést ke snížení jejich rizikovosti v oblastech, kde to je možné. Tento materiál bude také sloužit jako podklad pro školení NNO v oblasti prevence financování terorismu. Bude distribuován všem státním subjektům, které NNO poskytují dotace či jinou podporu a potřebují u potenciálních příjemců vyhodnotit jejich rizikovost.

Tento materiál zároveň může sloužit jako jeden z podkladů pro vyhodnocení rizikovosti i u jiných právnických osob, které jsou např. příjemci prostředků z dotačních programů či dodavateli zboží a služeb pro státní orgány. Při takovém užití je však nutno vnímat specifické rozdíly mezi dotčenými právnickými osobami a NNO.

Cílem materiálu naopak není zavádění nového kontrolního mechanismu vůči NNO, či ukládání nových povinností NNO.

¹ Financial Action Task Force, česky Finanční akční výbor, je mezinárodní mezivládní organizace, která nastavuje standardy a doporučení v oblasti boje proti financování terorismu a praní špinavých peněz.

Tento dokument je dostupný ve dvou verzích – neveřejná verze obsahuje celý text materiálu a je určena pouze pro státní orgány. Veřejná verze neobsahuje některé rizikové faktory, zejména v oddílech 3 a 4. Ve veřejné verzi je u vynechaných faktorů uvedeno, že nejsou součástí veřejné verze.

Jak tento materiál využít v praxi?

Způsob využití tohoto materiálu v praxi se bude velmi lišit dle konkrétního subjektu, který bude s materiálem pracovat, jeho potřeb, dostupných informací a personálních a jiných kapacit. Proto nemůže být navrhován jednotný postup pro aplikaci níže uvedených rizikových faktorů. Obdobně bude nutné materiál aplikovat odlišným způsobem při vyhodnocení rizikovosti malé lokální NNO a mezinárodní NNO se stovkami zaměstnanců. Tento materiál nepředpokládá jednotný postup po vyhodnocení rizikovosti konkrétní NNO. Kromě běžných postupů, které konkrétní subjekty využívají, se nabízí informovat samotnou NNO, pokud ji subjekt vnímá jako z určitého pohledu rizikovou a tím jí umožnit nápravu či v případě podezření ze spáchání trestného činu informovat Policii ČR.

Obecně k dostupnosti informací pro vyhodnocení jednotlivých faktorů a jejich výběru

Níže uvedený seznam rizikových faktorů je komplexní. Každý hodnotící subjekt z něj vybere kritéria, která jsou z hlediska jeho zaměření účelná a vyhodnotitelná. Jednotlivé rizikové faktory budou zpravidla vyhodnocovány konkrétními subjekty ad hoc, v případě konkrétní potřeby (např. v rámci prováděné kontroly, před rozhodnutím o poskytnutí veřejné podpory apod.). Nicméně pro potřeby určitých subjektů může být vhodnější i průběžné vyhodnocování některých faktorů.

Jako vhodné zdroje pro vyhodnocení se nabízí například data dostupná z veřejných rejstříků, dále údaje, které NNO sama uvádí na svém webu či profilech na sociálních sítích, či informace z médií a další informace dohledatelné na internetu např. podle názvu NNO a jejích představitelů

Další kategorií snadno dostupných informací jsou data, která subjekt vyhodnocující rizikovost NNO již má díky své předchozí komunikaci s NNO, která získává průběžně díky svým kompetencím, nebo která může snadno získat oslovením samotné NNO. V odůvodněných případech je samozřejmě možné vyžádat informace i od jiných subjektů státní správy, včetně konzultace a sdílení relevantních informací v rámci příslušné pracovní skupiny.

Dále uvádíme několik možných konkrétních aplikací materiálu v praxi dle jednotlivých předvídaných postavení subjektů, které materiál budou využívat.

A) Poskytovatel veřejné podpory nebo zadavatel veřejných zakázek

Pro tento subjekt je důležité si ověřit, že finanční prostředky nejsou poskytovány rizikovým subjektům nebo přímo zneužívány k nelegitimním účelům. Při poskytování finančních prostředků má tento subjekt zpravidla možnost vyžádat si množství informací o NNO předem. V tomto ohledu se nabízí zohlednit některé níže uvedené rizikové faktory při přípravě např. dotačních řízení či jiných řízení, kdy je od NNO požadováno poskytnutí určitých informací. V případě poskytovatele veřejné podpory je tento subjekt také oprávněn kontrolovat využití finančních prostředků a tím získat přístup k dalším informacím, které mu umožní lépe vyhodnotit rizikovost konkrétní NNO do budoucna. Tyto subjekty budou zpravidla rizikovost NNO vyhodnocovat ad hoc, v případě konkrétní potřeby.

B) Subjekt s kontrolním oprávněním

Pro tento subjekt bude zpravidla důležité zacílení kontrolní činnosti na více rizikové NNO. Kontrolní subjekt pravděpodobně bude na větší množině NNO aplikovat jednoduše vyhodnotitelná kritéria, aby se mohl při své činnosti zaměřit na NNO, u kterých vyhodnotí vyšší riziko. Zároveň tento subjekt bude

vzhledem ke svým oprávněním mít možnost získat více informací o NNO, které nejsou veřejně dostupné. U subjektů s kontrolním oprávněním je možné i průběžné vyhodnocování rizikosti zájmových NNO.

C) Orgány činné v trestním řízení a zpravodajské služby

Pro tyto orgány může sloužit seznam rizikových faktorů jako vodítko při prověřování jednotlivých NNO v případě podezření na jejich trestnou činnost či jiné aktivity ohrožující zájmy ČR. Tyto subjekty budou mít díky svým oprávněním nejvíce dostupných informací o NNO a budou zpravidla prověřovat pouze malé množství subjektů na základě konkrétního podezření.

D) NNO

Pro NNO může sloužit tento seznam rizikových faktorů pro zvyšování vlastní odolnosti a snižování rizika zneužití NNO pro nelegitimní účely. Část rizikových faktorů je možné poměrně snadno odstranit zvýšením transparentnosti, zavedením kontrolních mechanismů a zvyšováním povědomí o možných rizicích mezi zaměstnanci. Pro samotné NNO se nabízí pravidelné vyhodnocování vlastní rizikosti s ohledem na převládající charakter činnosti NNO a její kapacity. Pro účely osvěty NNO bude zpracován samostatný materiál, který se zaměří na zvyšování povědomí o rizicích a snižování vlastní rizikosti NNO.

Způsoby zneužití NNO

Obecně je možné konstatovat, že zneužití NNO či jejího statusu může být provedeno mimo jiné následujícími způsoby:

- 1) Vědomé zneužití prostředků NNO** či samotné NNO – NNO nebo její pracovník využije prostředků NNO – finančních či jiných pro přímou podporu teroristické entity nebo její infrastruktury, výnosy z trestné činnosti mohou být také přes NNO legalizovány s vědomím NNO. Zneužití mohou být také výcvikové či vzdělávací programy NNO, nebo přímo její identita.
- 2) Nevědomé zneužití prostředků a výstupů činnosti NNO, či samotné NNO** – humanitární či jiná pomoc NNO v místě konfliktu je využita i teroristickou entitou, infrastruktura vybudovaná NNO (nemocnice, školy, zdroje energií a vody, ...) je využívána teroristickou entitou bez vědomí NNO. Zneužití mohou být také výcvikové či vzdělávací programy NNO. Může se také jednat o krádež či zpronevěru prostředků NNO či legalizaci výnosů z trestné činnosti bez vědomí NNO.
- 3) Napojení NNO na teroristickou entitu** – NNO podporuje teroristickou entitu, předává jí informace, je s ní personálně propojena, legitimizuje její činnost, poskytuje jí krytí apod. Může se jednat i o nevědomé napojení, kdy teroristická entita předstírá, že je vhodným partnerem pro pomoc v místě konfliktu.
- 4) Zneužití pověsti či výsledků NNO** – teroristická entita vydává úspěchy NNO za své a zneužívá je k rekrutaci či získání podpory místního obyvatelstva, či přímo předstírá, že NNO v místě zastupuje a „sbírá“ pro ni prostředky.
- 5) Falešná NNO** – teroristická entita založí NNO za účelem získání prostředků, či pro maskování své skutečné činnosti.
- 6) Ovládnutí NNO a její následné zneužití pro podporu teroristické entity** – využití dobré reputace a historie NNO. Může se jednat například o personální převzetí u NNO založených na členském principu – příchod většího množství nových členů, kteří hlasováním dosáhnou změny

vedení a směřování NNO, nebo například ovládnutí profilu na sociálních sítích, který patří konkrétní NNO a jeho následné zneužití.

- 7) **Finanční prospěch teroristické entity z činnosti NNO** – buď cestou přímého výběru finančních prostředků od NNO jako poplatku za umožnění činnosti v oblasti ovládané teroristickou entitou či cestou místních dodavatelů NNO, kteří jsou napojeni na teroristickou entitu, či jí musí odvádět daně, poplatky či jiné platby (např. výpalné).

Rizikové faktory zvyšující možnost zneužití NNO

Riziko zneužití NNO pro účely financování terorismu a legalizaci výnosů z trestné činnosti je posuzováno optikou konkrétních rizikových faktorů, které ve svém souhrnu mohou být podnětem pro kontrolu konkrétního subjektu. Tyto faktory, ani jejich případná kombinace, nemohou samy o sobě znamenat jasnou indikaci zneužití NNO.

Zároveň je nutné uvést, že u některých NNO jsou konkrétní faktory přímo jejich určujícími znaky (například činnost v konkrétní geografické oblasti), kterých se NNO nemůže zbavit, aniž by opustila své základní poslání. Tyto faktory by NNO měla ve své činnosti vnímat a aktivně je zmírňovat prostřednictvím vhodných preventivních opatření. Část těchto faktorů může být způsobena například nejen vědomým jednáním osob v rámci NNO, ale také pouhou neznalostí právních norem a zákonem uložených povinností, jiným neúmyslným jednáním či opomenutím.

V textu jsou jednotlivé faktory popsány a okomentovány, včetně určení jejich významu v souboru rizikových faktorů na stupnici nízký – střední – vysoký. Tento parametr reflektuje poznatky z praxe a také poznatky z mezinárodních standardů a metodik FATF k 1. 1. 2020. Vysoký význam indikuje vyšší riziko zneužití NNO kvůli přítomnosti konkrétního znaku – má tedy zejména signální funkci, ale také v některých případech odpovídá vyššímu možnému dopadu, který by zneužití NNO mohlo mít pro společnost. Jako málo významné jsou často hodnoceny faktory, které mohou být způsobeny pouhou nedbalostí či nedůsledností zástupců NNO. Naopak jako vysoce významné jsou zpravidla hodnoceny faktory, které samy o sobě mohou znamenat riziko zneužití NNO.

Jednotlivé rizikové faktory je třeba posuzovat vždy v kontextu konkrétní NNO – odlišnou individuální závažnost má např. nezveřejnění účetní závěrky u lokálního spolku, který nedisponuje žádným majetkem ani finančními prostředky, na jedné straně a u velké NNO, která má rozpočet v řádu milionů, na druhé straně. Proto tento dokument nenabízí žádný způsob ohodnocení či bodování NNO podle rizikových faktorů, neboť takový systém není možné stanovit plošně pro různé formy NNO.

Dále je u jednotlivých faktorů uvedena možnost jejich detekce, zejména pokud je možné na ně usuzovat z veřejných zdrojů před samotným kontaktováním NNO. Vzhledem k různorodosti jednotlivých faktorů je zřejmé, že některé z nich je možné detekovat velmi snadno z veřejných zdrojů, jiné naopak není možné identifikovat bez intenzivního kontaktu s konkrétní NNO.

Obecně je možné konstatovat, že jako nejrizikovější NNO z hlediska zneužití k financování terorismu jsou vyhodnoceny ty organizace, které působí v konfliktních oblastech, jejich činnost, řídicí a personální struktura ani financování nejsou transparentní, a zároveň nemají zavedené funkční kontrolní mechanismy, neplní zákonné povinnosti, o své činnosti neinformují veřejnost ani dozorové orgány, nekomunikují s veřejnou správou a operují s vysokým množstvím finančních prostředků převážně v hotovosti.

Podobně je možné konstatovat, že méně jsou v tomto ohledu vystaveny rizikům NNO lokálního charakteru, které vykonávají činnost pouze na území ČR, nepracují či pouze v minimálním rozsahu pracují s finančními prostředky v hotovosti a nevlastní žádný či pouze zanedbatelný majetek. Nelze však opomíjet zneužití takových NNO (např. jejich zázemí) k radikalizaci a náboru zahraničních teroristických bojovníků.

Nutno dodat, že podle dostupných informací většina NNO, které působí v konfliktních oblastech, vykazuje dostatečné povědomí o rizicích financování terorismu (dále také FT) a také vcelku robustní systémy řízení rizik. Pozitivní vliv na snížení rizikovosti zejména velkých NNO působících ve více státech má také důsledná kontrola ze strany institucionálních a státních donorů (např. grantová schémata EU, USA, apod.) a v neposlední řadě samotné úsilí NNO při řízení rizik – zejména transparentní fungování samotné organizace včetně její řídicí a personální struktury. Je tedy pravděpodobné, že skutečná míra zranitelnosti tohoto typu NNO bude velmi nízká.

Jednotlivé kategorie rizikových faktorů

1) Oblast veřejných rejstříků a registrace

Označení	Rizikový faktor	Význam	Možnost detekce	Popis a komentář
1A	Fiktivní NNO	vysoký	Kontrola ve veřejných rejstřících, případně veřejných zdrojích	„NNO“ není uvedena ve veřejných rejstřících, nejedná se tedy o právnické osoby dle českého práva. Hrozí, že se jednající osoby pouze za NNO vydávají.
1B	NNO nedodržuje zákonné povinnosti ve vztahu k veřejným rejstřikům	nízký	Kontrola ve veřejných rejstřících v kontextu povinností uložených právními předpisy	NNO nepředává účetní závěrky, aktualizace statutárních orgánů a další informace, nekládá požadované dokumenty, či tyto povinnosti plní pouze formálně nebo opožděně, dokumenty neobsahují kompletní požadované informace nebo tyto informace neodpovídají známým faktům.
1C	Absence veřejné dostupnosti zakladatelských právních jednání	nízký	Kontrola ve veřejných rejstřících, web NNO	Není dostupné zakladatelské právní jednání. Z něj je možné poznat účel a deklarovanou hlavní činnost NNO.
1D	Chybí informace o skutečných majitelích NNO ²	střední	Kontrola v evidenci skutečných majitelů	Zpravidla půjde o osoby, které již jsou uvedeny ve veřejném rejstříku (tj. osoby, které jsou členem statutárního orgánu). NNO mají povinnost informaci o skutečných majitelích doplnit do 1. 1. 2021.
1E	Fiktivní sídlo NNO, které neodpovídá skutečnému sídlu	střední	Pokus o doručení písemnosti, kontrola na místě	NNO není možné kontaktovat v jejím oficiálním sídle, ani

² V kontextu NNO půjde především o ty osoby, které v právnické osobě v konečném důsledku vykonávají rozhodující vliv.

				nepřebírá písemnosti. Souvisí s bodem 5A.
1F	Zaměnitelný název NNO	střední	Kontrola ve veřejném rejstříku, web NNO	NNO záměrně užívá název podobný názvu jiné, zpravidla velké a zavedené, případně mezinárodní NNO, může dojít k jejich snadné záměně, „neznámá“ NNO parazituje na pověsti známější.
1G	NNO vykonává činnost nepodléhající (sektorové) kontrole	nízký	NNO nevykonává činnost, kterou je oprávněn kontrolovat jiný subjekt než Finanční úřad	NNO, která nepodléhá jinému dohledu než pro daňové účely a o jejíž činnosti tedy státní orgány mají pouze omezené informace.
1H	Tento rizikový faktor není součástí veřejné verze.			
1I	Neznámá zahraniční NNO	střední	Kontrola ve veřejném rejstříku a v zahraničních obdobách veřejných rejstříků	Neznámá může být zahraniční NNO, a to s ohledem na odlišné přístupy k registraci těchto subjektů (např. zahraniční spolky vyvíjející činnost na území ČR by se také měly registrovat ve spolkovém rejstříku, ale nelze na to spoléhat).

2) Zaměření činnosti NNO

Označení	Rizikový faktor	Význam	Možnost detekce	Popis a komentář
2A	Podstatná část činnosti NNO se odehrává v konfliktní zóně, v zemích na sankčních seznamech, či jejich blízkém okolí	vysoký	Web NNO, výroční zprávy, dotační projekty, média	Zejména země na sankčních a příbuzných seznamech. ³
2B	NNO má jako místního partnera organizaci, která se angažuje v aktivitách spojených s terorismem	vysoký	Média, dotační projekty	Zejména pokud jde o informace z důvěryhodných zdrojů.
2C	Tento rizikový faktor není součástí veřejné verze.			
2D	Tento rizikový faktor není součástí veřejné verze.			
2E	Faktickou realizaci vlastní činnosti NNO je těžké doložit či ověřit	střední	Web NNO, výroční zprávy, média	Tento faktor je rizikový zejména ve spojení s výše uvedenými faktory. Působení ve velmi odlehlých oblastech, činnost bez jasného hmatatelného výsledku, chybějící výstupy z činnosti – dokumentace, seznam příjemců pomoci, žádná mediální reflexe,

³ <http://www.financnianalytickyrad.cz/stanoviska-fau.html>

				informace na sociálních sítích, atd., NNO nepracuje s veřejnými prostředky a nepodléhá dotační kontrole.
2F	Programy a aktivity NNO jsou dozorčím orgánům vysvětlené jen vágně	nízký	Web NNO, veřejný rejstřík, výroční zprávy, média, programové a grantové reporty	Tento faktor je rizikový zejména ve spojení s výše uvedenými faktory. Např. není vždy jasné, kdo je koncovým příjemcem, zda je pomoc nebo asistence v místě outsourcovaná, nejsou zcela jasné cíle konkrétních programů a výběr recipientů, atd.
2G	Činnost NNO spočívá v podpoře osob z konfliktních zemí, či účel NNO má k těmto zemím jiný zřejmý vztah	střední	Web NNO, výroční zprávy, dotační projekty, média	Zejména u zemí na sankčních a příbuzných seznamech. ³

3) Oblast finančních zdrojů

Tato skupina rizikových faktorů není součástí veřejné verze.

4) Oblast využití finančních prostředků

Tato skupina rizikových faktorů není součástí veřejné verze.

5) Další aktivity a vlastnosti NNO

Označení	Rizikový faktor	Význam	Možnost detekce	Popis a komentář
5A	NNO nekomunikuje se státními orgány	střední	Pokus o komunikaci s NNO	Výzvy ke splnění povinnosti vůči veřejnému rejstříku, daňové povinnosti, povinnosti spojených se správou veřejných prostředků, atd.
5B	Zakrývání skutečného způsobu fungování NNO	vysoký	Hledání ve veřejných zdrojích	Činnost či představitelé NNO deklarovaní navenek neodpovídají skutečnosti.
5C	Provádění výdělečné činnosti, která nesouvisí s hlavní náplní činnosti NNO	nízký	Web NNO, média	
5D	NNO žádným způsobem neinformuje veřejnost o své činnosti	nízký	Hledání ve veřejných zdrojích	NNO nemá web, profily na sociálních sítích, nástěnky či jiné informační kanály.
5E	Zakoupená nebo pronajatá nemovitost je využívána neziskovou organizací způsobem, který je v rozporu s jejím posláním	nízký	Místní znalost, média	Např. NNO si pronajme nemovitost za účelem provádění školení první pomoci, ve skutečnosti v ní ale provádí činnosti směřující k radikalizaci jednotlivců.

5F	Absence povědomí o sankčních seznamech a dalších zákonných povinnostech v oblasti AML/FT	nízký	Komunikace s NNO	Může dojít k nevědomému nebo nedbalostnímu zneužití. Takové NNO také mohou být terčem zneužití od teroristických entit právě pro svou neznalost či nedbalost.
5G	Neexistence interních směrnic snižujících riziko zneužití NNO	nízký	Interní dokumentace NNO, web NNO, komunikace s NNO	Ztěžuje mj. kontrolu programů, zaměstnanců, atd., a to jak vnitřně, tak navenek.
5H	Neexistence konkrétních osob odpovědných za snižování rizika zneužití NNO	nízký	Interní dokumentace NNO, web NNO, komunikace s NNO	Ztěžuje mj. kontrolu programů, zaměstnanců, atd., a to jak vnitřně, tak navenek.
5I	Neexistence mechanismu prověřování zahraničních partnerů a dodavatelů NNO	nízký	Interní dokumentace NNO, web NNO, komunikace s NNO	Například oproti sankčním seznamům.
5J	Velké operační kapacity	nízký	Interní dokumentace NNO, web NNO, komunikace s NNO, média	Přístup ke zdrojům, často v hotovosti; globální přítomnost, zejména v rizikových oblastech – NNO může být terčem ke zneužití jak v oblasti zneužití zdrojů, tak sítí a programů (např. pro rekrutování).
5K	Záznamy NNO jsou uchovávány v oblasti, o které se ví, že zde mají zvýšenou přítomnost teroristické entity	vysoký	Interní dokumentace NNO, web NNO, komunikace s NNO, média	Může dojít ke zneužití informací o personálu a recipientech pomoci – zejména citlivé, pokud recipient je zároveň terčem teroristických aktérů v oblasti; může dojít ke zneužití přístupu k účtům.
5L	NNO se sloučí s další organizací, u níž je podezření, že podporuje terorismus nebo aktivity spojené s terorismem	střední	Interní dokumentace, informace z médií	Majetek a zdroje NNO tak mohou být zneužity k podpoře terorismu, aniž by to NNO sama zamýšlela.
5M	Prostory NNO kryjí trestnou či jinou nelegitimní činnost	vysoký	Interní dokumentace, informace z médií	Majetek a zdroje NNO tak mohou být zneužity k podpoře terorismu, aniž by to NNO sama zamýšlela.
5N	Náhlá změna charakteru činnosti, personální obsazení, způsobu financování či jiných podstatných náležitostí NNO, směřující k vyšší celkové rizikovosti	nízký	Web NNO, komunikace s NNO, média	Může indikovat převzetí, ovládnutí či zneužití legitimní NNO k nelegální činnosti.

6) Oblast personální

Označení	Rizikový faktor	Význam	Možnost detekce	Popis a komentář
6A	Rizikové osoby či organizace v rámci NNO	vysoký	Veřejné rejstříky, média, veřejné zdroje, Rejstřík trestů	Například osoby s vazbami na konfliktní zónu či sousední zemi v kategorii vedení, zaměstnanci, externí i vlastní, realizátoři, koordinátoři, tzv. „bílí koně“, osoby fiktivní, osoby pravomocně odsouzené za úmyslný trestný čin, osoby na sankčních seznamech.
6B	Rizikové osoby jako realizátoři veřejných sbírek	vysoký	Veřejné rejstříky, média, veřejné zdroje, Rejstřík trestů	Viz 6A.
6C	Neobvyklý nárůst čistého jmění osob figurujících v NNO	vysoký	Daňová přiznání, účetnictví NNO	Může jít nárůst např. u zakladatele, ředitele, zaměstnance, spolupracovníka. Zvláště pak pokud nekorespondují se zjištěnými či tvrzenými údaji.
6D	Přílišná radikalita zástupců NNO či příklon k extremistickým ideologiím	vysoký	Komunikace s NNO, web NNO, média	Může se jednat také o vnitřní konflikt v rámci NNO.
6E	Velké množství spolupracovníků a příležitostných zaměstnanců	nízký	Dotační projekty, výroční zprávy	Prověřování krátkodobých spolupracovníků může být komplikované; NNO mohou čelit častějším změnám personálu a ztrácet know-how potřebné pro snižování rizika zneužití NNO.
6F	Decentralizovaná komunikace a management	nízký	Interní dokumentace NNO, výroční zprávy, web NNO	Může ztížit kontrolu a přehled v rámci fungování organizace.
6G	Představitelé NNO často cestují do konfliktních či s nimi sousedících oblastí	nízký	Komunikace s NNO, web NNO, média	Bez odpovídající vazby na deklarovanou činnost NNO v této oblasti.

Závěr

Rizikovitost NNO je nutné posuzovat prizmatem všech dostupných informací, z kterých je výše uvedený výčet rizikových faktorů pouze dílčím střípkem. Cílem tohoto materiálu není zasahovat do řádné činnosti legitimních NNO, ale poskytnout kontrolním orgánům a orgánům poskytujícím veřejnou podporu či vypisujícím veřejné zakázky pomůcku k určení rizikovosti jednotlivých NNO při posouzení dostupných informací o jejich jednotlivých rizikových faktorech. Zároveň může samotným NNO umožnit vyhodnotit vlastní rizikovitost a uskutečnit kroky k jejímu postupnému snižování a snížit tak pravděpodobnost jejich zneužití, ať už vědomého nebo nevědomého. Přímo pro potřebu osvěty NNO bude vytvořen samostatný navazující materiál.

Tento materiál a v něm obsažené rizikové faktory budou pravidelně aktualizovány v rámci činnosti příslušné pracovní skupiny podle potřeby, nejméně však jednou za dva roky.